

Kedves Testvérek!

A Bírák könyve sorozat véget ért és egy újabb útra lépünk most, ami egészen június végéig fog tartani. A Magyarországi Református Egyházunkban az imádság éve a 2026-os esztendő. Ennek apropóján is lépünk bele a „Taníts minket imádkozni” igehirdetés sorozatba. Fontosnak tartjuk, hogy bejárjunk együtt egy utat gyülekezetként és egyénileg, hogy imádkozni tanuljunk és keressük Isten megújító kegyelmét az imaéletünkre nézve is.

Textus: Mt 7, 7-11: „Kérjetelek, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyitják nektek. Mert aki kér, mind kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyitják. Vagy ki az közölet, aki fiának követ ad, amikor az kenyeret kér tőle, vagy amikor halat kér, kígyót ad neki? Ha tehát ti gonosz léteketek tudtok jó ajándékokat adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább ad jót a ti mennyei Atyátok azoknak, akik kérnek tőle?”

1. Az imádság olyan központi témája a keresztyén embernek, amivel sokat lehet foglalkozni és amiről jókat lehet beszélgetni, amiről lehet vitatkozni, amiben képviselni lehet álláspontokat, hangsúlyokat. Még nem keresztyén emberekkel is kapcsolódási pont lehet az imádság: sokan így kezdenek el kapcsolódni először Istenhez, hogy nagy bajban vagy nagy örömben elmondanak egy fohászt. Mi azonban az imádságról alapvetően nem beszélni akarunk, hanem gyakorolni, illetve abban keresni Istent és a változás útját, hogy miben akarja formálni Istenünk azt, ahogyan az imádságon keresztül hozzá kapcsolódunk.

2. A Magyarországi Református Egyházban 2026 az imádság éve, amelynek egyik fő üzenete, hogy a világot és magunkat elcsendesítve meghalljuk Istent, időzzünk a társaságában. Ehhez kapcsolódunk mi is. Mi köt minket össze Isten református népeként az imádság kapcsán? Két szempontot hadd osszak meg a kapcsolódáshoz:

2.1. Hitvallásaink

- A Heidelbergi Káté így fogalmaz az imádság kapcsán (116–129): „Miért szükséges az imádság a keresztyéneknek? Mert az imádság a háládatosság fő része.” Az ima Isten akaratahoz igazítja az ember akaratát.
- A II. Helvét Hitvallás V. fejezete ezt mélyíti: az imádság az istentisztelet belső magja; az egyház egyedül Istent hívja segítségül **Krisztus, az egyetlen Közbenjáró** által. A Szentlélek munkája, hogy gyengeségünkben is „*kimondhatatlan foháskodásokkal*” (Róm 8,26) vezessen Istenhez.

2.2. Református keresztyénként hisszük, hogy az imádság éve nemcsak etikai gyakorlat és liturgikus fegyelem, hanem az **eszkatologikus remény iskolája**. Azaz az ima Isten uralmára tekint, Isten hatalmát látja maga előtt, onnan indul és oda érkezik. Az imádság tehát nem spirituális eszköz önmagunk építésére, lelki bajaink leküzdésére, egy kis megkönnyebbülésre vagy megnyugvásra, hanem összekapcsol Istennel és átformálja az életünket.

Mi az üzenet?

Mai Igénk talán az egyik legismertebb hívás az imádságra. A Hegyi beszédben már a Máté evangéliuma 6. fejezetében olvasunk arról, hogyan imádkozunk (ne képmutató módon bőbeszédűen, mint a farizeusok) és ott osztja meg Jézus a „Mi Atyánk”-ot, mint utat, ahogyan imádságra hív. Ezután a 7. fejezetben tér vissza az imádság meghallgatása témához.

I. Imádkozz! Ha nagy távlatból rátekintünk, egy logikus, érthető **buzdítás** ez arra, hogy miért érdemes imádkozni: egy fokozódó felszólítás, amiben Jézus azt mondja: kell imádkozni! Szükséges! A hármass beosztás különböző helyzetekre utal: különféle szükségekben is lehet imádkozni. Az alaphelyzet egy olyan embert feltételez, aki belátja a szükségét arra, hogy neki Isten nélkül nem működik az élete. Életbevágóan fontos, hogy Isten könyörüljön rajta és segítsen neki. Nélküle nem megy az élet és valóban szüksége van Istenre. Ezen a ponton akadunk meg talán először igazán és fel is tehetjük ezt a kérdést: mennyiben vallásos fordulat ez a számunkra, esetleg szlogen, hogy persze, szükségünk van Istenre – vagy tényleg mennyire része az életünknek? A mai ember az életét oly mértékben tudja működtetni, hogy teljesen elhíhetjük magunkról, hogy nekünk megy ez Isten nélkül is. Pedig ez a legnagyobb önbecsapások egyike.

II.2. Mérhetőség. Az Igénk rátapint az imádsággal kapcsolatos központi dilemmára: hogyan mérhető, miből tudható meg, hogy Isten meghallgatta az imádságot? Ez az Ige azt mondja, hogy aki kér az mind kap, azaz biztosak lehetünk abban, hogy Isten meghallgat. Közben az életünk tele van nyilvánvaló helyzetekkel, mikor hálások lehetünk, hogy Isten meghallgatott bennünket. És tépelődésekkel, bizonytalanságokkal is azzal kapcsolatban: mikor s hogyan hallgat meg Isten egy imádságot, vagy miért nem hallgatta meg ezt vagy azt a kérést. A kettőt kapcsolatba kell hozni egymással: nem mondhatjuk, hogy de bizony meghallgatott, vagy nem csavarhatjuk úgy a történeteket, hogy hát biztos meg kellett valamit tanulnom egy helyzetből és tulajdonképpen így hallgatta meg az imát. Számunkra kulcsfontosságú lehet a mérhetőség kérdése, mert ha nem kapunk visszacsatolást, hogy megéri imádkozni, elfáradunk. Ha nem látjuk az eredményét, vagy épp az ellenkezője történik, akkor eljuthatunk odáig is, hogy nincs is Isten, mert ha lenne, ez a helyzet, ez a baj nem állhatott volna elő. Az életünk számtalan veszteségében, krízisében, traumájában eljutunk idáig. Vagy visszafelé tesszük fel a kérdést: hol voltál, Uram, akkor, amikor megtörtént velem ez vagy az – még az is lehet, hogy akkor imádkoztam és nem szabadítottál meg. Úgy tűnik, az imádság nem mérhető és nem is érthető teljesen meg, mit miért és hogyan kapunk meg. Ebből viszont nem következik az, hogy akkor mindegy. Nem imádkozom, csak annyit: legyen meg a Te akaratod. Úgyis mindegy. Higgyétek el, ha ez lenne a

lényeg, Jézus ezt mondta volna: „Mondjátok Istennek, hogy mindegy, te tudod, elengedtem a dolgot...”. De nem ezt mondja, hanem kérésre, keresésre, zörgetésre: azaz aktivitásra buzdít.

II.3. Szavak. Időzzünk most a konkrét kifejezéseknél, amivel Jézus az imádságra hív.

A felszólítások szópárokban, tett és következmény kapcsolatban állnak előttünk.

1. A kérés első renden annak beismerése, hogy szükségem van valamire, akkor is, ha épp nem érzem, csak értem vagy hiszem. A felismerés forrása ebből a szempontból mindegy. A következmény pedig az, hogy adatik, meglesz, betöltődik a szükség.
2. A keresést egy olyan kifejezéssel írja le a szentíró, ami azt jelenti: kíván, törekszik valamire. Árnyalja a képet ez: a motivált keresés, a kitartó törekvés a felfedezés ajándékát hozza és a megtalálás örömét.
3. A zörgetés a legkonkrétabb felszólítás ebben a leírásban, hiszen azt konkrét helyen, konkrét mozdulatokkal, konkrét cél érdekében teszi az ember feltehetően elég nagy elszántsággal. Az ígéret pedig: hogy kinyílik az ajtó.

Szeretném a figyelmet felhívni arra, hogy bár a magyar nyelv passzív alakokkal adja vissza ezeket a kapcsolatokat, valójában emögött cselekvő van. Isten, aki munkálkodik, de emberek, akiket Isten használ. Így adható vissza még teljesebben Jézus hívása az imádságra:

- Kérjétek és lesz, aki ad nektek!
- Keressetek és lesz mit/lesz kit megtalálni.
- Zörgessetek és lesz, aki ajtót nyit nektek.

Mert az imádság nem magánügy, hanem kapcsolódás: Istenhez és emberekhez is.

II.4. Kik kértek Jézustól? Érdemes megállni itt is egy kicsit: az Újszövetségben, ahol Jézus ezekkel a szavakkal buzdít az imádságra, kik kértek tőle, hol találjuk másutt ezeket a kifejezéseket?

A) Kér: Akiről azt olvassuk konkrétan, hogy kér valamit Jézustól: a gadarai megszállott, a követésre hívott tanítvány („Mester engedd meg, hogy elmenjek...” – kimentést kér), a farizeus (ebédelj nálam), Jairus (hogy meggyógyítsa lányát), a szírofőníciai asszony (hogy üzzön ki ördögöt a lányából), a leprás (hogy gyógyítsa meg), a kapernaumi századas és Péter (hogy magyarázza meg a példázatot: mi tesz tisztátalanná).

Persze sokan kértek tőle dolgokat s a tanítványok is kérnek Jézustól („Taníts, növeld a mi hitünket”), de ezeket örökíti meg a Szentírás. A 8-ból 5: nem zsidó, a kívülről érkező vagy számkivetett ember volt. Mintha a távol lévők jobban érezték volna a rászorultságukat.

B) Keres: Kik keresték Jézust kifejezetten ezzel a szóval? A fellépésekor mondják neki a tanítványok: mindenki téged keres, aztán a görögök az ünnepen, Nikodémus, valamint húsvét reggelén az asszonyok keresik a testet.

C) Zörget:

A zörgetéssel kapcsolatban egy másik irányú Igét találtam, ami arra mutat, milyen lesz, mikor Jézus fog zörgetni? Ez arra a bizonyos eszkatalógiai távlatra mutat, amiről az igehirdetés elején volt szó:

„Ti pedig legyetek hasonlóak az olyan emberekhez, akik várják, mikor tér vissza uruk a menyegzőről, hogy amikor megérkezik és zörget, azonnal ajtót nyithassanak neki.” Lk 12, 36

II.5. A lényeg. Az igehirdetés elején azt mondtam, hogy Igénk rátapint az imádsággal kapcsolatos központi dilemmára: hogyan mérhető, miből tudható meg, hogy Isten meghallgatta az imádságot? Ezt mondja erről Jézus: *„Vagy ki az közületek, aki fiának követ ad, amikor az kenyeret kér tőle, vagy amikor halat kér, kígyót ad neki? Ha tehát ti gonosz létekre tudtok jó ajándékokat adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább ad jót a ti mennyei Atyátok azoknak, akik kérnek tőle?”* A lényeg, hogy Jézus állítása szerint Isten biztosan meghallgat. Sőt, felettébb meghallgat, sem mint azt el tudnánk képzelni vagy logikus lenne. A lényeg abban van, hogy nincs más út, mint a bizalom útja. És a bizalomnak épülnie kell, helyre kell állnia. Ez az egész kérdés ugyanis a bizalomról szól. Elsősorban Istenben (hogy Ő olyan Atya...) ... és másokban is. Arról, hogyan épülhet folyamatosan, hogyan épülhet újra a bizalom? Sokan abban vannak elakadva, hogy sérült az Istenbe vetett bizalmuk, ami az imádságban állhat helyre, amihez bizalom kell. Az örömhír, hogy nem vagy egyedül az imádságban. Ilyenkor különösen nagy a jelentősége, hogy közösségként vagyunk érintettek az imádságban. Az Ige megfogalmazása is többes számú és ez nem azért van, mert egyszerre több emberhez beszélt Jézus, hanem mert ezt együtt kell gyakorolnunk. Együtt tartjuk egymást Krisztus testében, Isten népe szövetében. Így amikor valaki nem tud imádkozni, vagy meg van rekedve a bizalomban, akkor a többiek hordozzák. S közben hordoz minket Krisztus az Atya előtt, ahogy a hitvallásban is olvastuk. Ha valaki nem tud bízni, nincs jól, ne rúgj bele még egyet, ne vedd meg, ne ítélkezz felette, hanem imádkozzunk érte még többet. Ha csak egy dolog van, amit ki tudsz mondani, akkor ez legyen az: „Bízom benned!” A „Legyen meg a Te akaratod!” fontos gondolat – a Mi Atyánk részeként helye lesz. De önmagában lemondás és feladás van benne. A „Bízom benned!” fókuszában a kapcsolat áll, a kapaszkodás Istenbe. Ez a mi utunk, drága testvérek! Akár a világra, az országunkra, a gyülekezetünkre, családunkra, magunkra tekintünk: a bizalomnak kell helyreállnia. Ezt kérjük Istentől. Ebben tegyünk ma egy lépést felé!

Ámen!

Thoma László